

ΗΛΙΑΣ ΣΤΕΦ. ΜΠΙΟΓΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ (1912-1978)

ΤΟΥ
ΑΧΙΛΛΕΩΣ Γ. ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ

Σάββατο, 26 Μαρτίου 2016

ΑΣΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΥ ΗΛΙΑ ΜΠΟΓΔΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο μακαρίτης **Ηλίας Μπογδανόπουλος (+1978)**, Άρχων Υμνογράφος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας (νομίζω είναι ο πρώτος Πατρινός που τιμήθηκε με Πατριαρχικό οφφίκιο ήδη από το 1973!), ήταν και μελοποιός όχι μόνον εκκλησιαστικών ύμνων, αλλά και ασμάτων - κυρίως εθνικού περιεχομένου - τα οποία ο ίδιος συνέθετε και τόνιζε μουσικά.

Παραθέτουμε εδώ ένα **απόσπασμα από την "Ωδή εις τους ηρωισμούς των Σουλιωτών - ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΙΑΔΗΜΑ ΣΟΥΛΙΟΥ ΔΟΞΑ"**. Πρόκειται για τον ύμνο "Υπέρτατον Πατρίδος κριτήριο...", σε ήχο βαρύ εναρμόνιο, στον οποίο ιδιαιτέρως αρεσκόταν ο αείμνηστος Μπογδανόπουλος, πολλάκις μετά φθορών και παραχορδών. Ερμηνεύει η βυζαντινή **χορωδία του πρωτοψάλτου Θεοδώρου Βασιλικού** από μια συναυλία στο Λος Άντζελες των Η.Π.Α. το 1988.

Με την ευκαιρία, σημειώνω ότι ο Ηλίας Μπογδανόπουλος είχε μεταβεί στην Αμερική το 1946, ως υπότροφος της UNRRA, επισκεπτόμενος αναμορφωτικά ιδρύματα (ως νομικός που ήταν) και στο Σικάγο ηχογράφησε τον Παρακλητικό Κανόνα στην Υπεραγία Θεοτόκο σε δίσκο γραμμοφώνου.

Παραθέτουμε κι ένα προσόμοιο σε ήχο πλ. α' προς το "Χαίροις ασκητικών" (**Ύμνος εις την Ελευθερίαν του 1821**), το οποίο επίσης συνέθεσε ο Ηλ. Μπογδανόπουλος και ψάλλει η χορωδία του πρωτοψάλτου Θεοδώρου Βασιλικού.

Εναρμόνιον ἀτιφρονικόν μέγος
ἐξ ἑκάστου ὕμνων, ἐπιγραφόμενον
"Ὅδὴ τῶν ἀσωμάτων"
ἀκροβιχόμενον: ἌΝΑΚΤΙ ἌΔΩ

 Ἄγγελοι
Γέροντες χοροὶ
ἐν οὐρανῷ λειτουργοῦντες,
τῷ τῆς ἀγαθότητος Γενητόρι,
δόξαν τῇ Ἑλληνίδι χάρα δορηθεαμένω,
ἀειδήτοις χεῖρεσιν,
αἶνον ἀντιπροσφέρουσι.†
Ἡμεῖς δὲ ἁλώβη κοίκῃ μετέχοντες,
σοτήρα θεῶν υἱὸν προσκυνούμεν,
τὸ "ὁσάνα" αὐτῷ προσάδοντες,
ἐν Πατρὶ καὶ Πνεύματι,
ἐν Τριαδικῇ Ἠσυχίᾳ μεταχύνοντες. ✠.
Ἄλληλῳγα

Ἐναρμόνιον ἀντιφωνικὸν μέλος
ἐξ ἑνῆς ὕμνων, ἐπιγραφόμενον
«Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων»
ἀκροστιχόμενον: ἌΝΑΚΤΙ ἌΔΩ

Ἄγγελοι
Ἄγγελοι χοροὶ
ἐν οὐρανῷ λειτουργοῦντες,
τῷ τῆς ἀγαθότητος γεννήτορι,
δόξαν τῇ Ἑλληνίδι χώρα δωρησαμένω,
ἀβυσσίοις χείλεσιν,
αἶνον ἀντιπροσφέρουσιν. ✠
Ἡμεῖς δὲ γλώσσει κοίκεν μετέχοντες,
σωτῆρα Θεοῦ Υἱὸν προσκυνοῦμεν,
τὸ «ὠσαννά» αὐτῷ προσάδοντες,
σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι,
ἐν Τριαδικῇ Ἡονάδι μεγαλύνοντες. ✠

Ἄλληλοῦια

Ἐναρμόνιον ἀντιφωνικὸν μέλος ἐξ ἑνῆς ὕμνων,
ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων»
ἀκροστιχόμενον: ἌΝΑΚΤΙ ἌΔΩ

Ἄγγελοι

Ἄγγελων χοροὶ

ἐν οὐρανῷ λειτουργοῦντες,
τῷ τῆς ἀγαθότητος γεννήτορι,
δόξαν τῇ Ἑλληνίδι χώρα δωρησαμένω,
ἀσιγήτοις χείλεσιν,
αἶνον ἀντιπροσφέρουσιν.

Ἡμεῖς δὲ γλώσσει χοϊκῇ μετέχοντες,
σωτῆρα Θεοῦ Υἱὸν προσκυνοῦμεν,
τὸ «ὠσαννά» αὐτῷ προσάδοντες,
σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι,
ἐν Τριαδικῇ Μονάδι μεγαλύνοντες.

Ἄλληλοῦια.

Ἐπιφορηκὸν μέλος τῆς προφητείας // ὅσα εἶπε Ἀποστόλος
 ἐν τῇ ἐπιφάνειᾳ, εἰς ἧκον α' β' γ' οὐδ' ἡ ἀκεραία: Ἀνακτι εἶπω.

Ἄγγελος

Α Α γγε λων χο ροι εν ου
 ρα νω λει τουρ γου ον τες τω της Α γα θε
 ο τη τος Γε ννη το ρι δο ξαν τη Ε
 λλη νι δι χω ρα δω ρη βα μες νω
 α δι γη τοις χει λς σιν δι νον αντι ορο
 ερε ρου σιν η μεν εισδε γιω σση
 χο ι' κη με γε χον λες ζω τη ρα θε
 ου Υι ον προ θεου του μεν τω ω βα ννα
 ω βα ννα ω βα ννα α τω προ θε α
 ω βα ννα α α βα ννα

ο ο μιν θυν ττα ζρι και πιν μακτε εν
 τρι α δι κη Μα κ με γα
 λυ νο μεν α λλη λον
 α 9

Ἀντιφωνικὸν μέλος, πιλοφορούμενον ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἄσωμάτων», ἐξ ἑνῆκα ἕμενων,
εἰς ἦχον πλ. α' ς, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἄνακτι ἄδω

~ Ἄγγελαι ~

Α α γγέ ε ε ε λων χο ο ο ραι εν ου ρα να λει τουρ

ρου ου ου ντες τω της α ρα θα ο τη η τος γεν νη το ο ρι

δθ ο ξαν τη Ελ λη νι δι χω ω ρα δω ρη σα με

ε ε να α σι γη τος χει λε σιν αι αι νον α ντι προ σφε

ε ρου ου σιν η μεί εις δε γλω σση χο ἴ κη με

τε ε χο ντες σω τη ρα Θε ου Υι ον προ σκυ νου

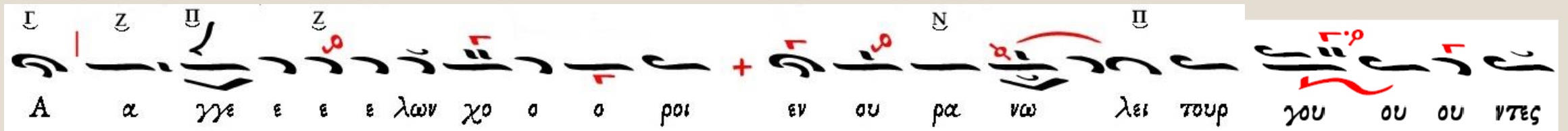
ου μεν τω ω σα ννα ω σα ννα α ω σα ννα αυ τω

προ σα α δθ ο μεν συν Πα τρι ι και αι Πνευ μα α τι εν Τρι

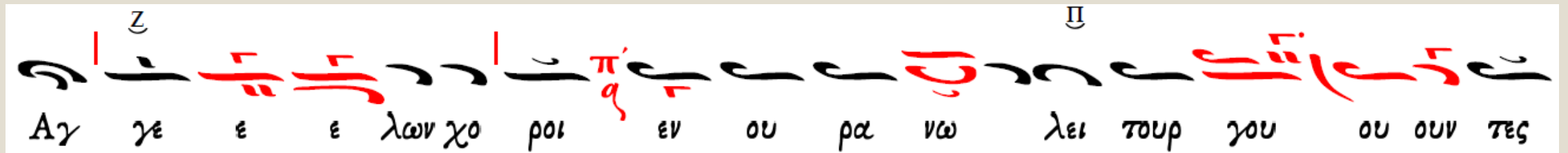
α δι κη Μο να α α α δι με ρα λυ υ νο ο μεν α

λλη λου σου ι ι ι α

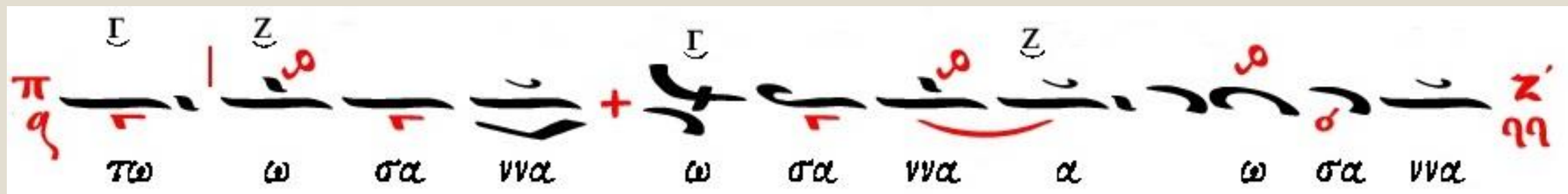
1^η εκδοχή

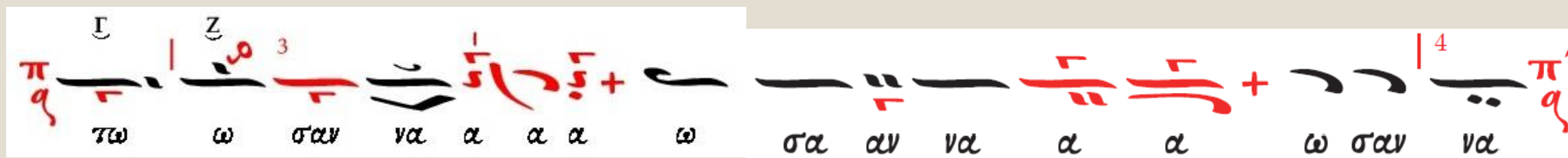
2^η εκδοχή

1^η εκδοχή

2^η εκδοχή

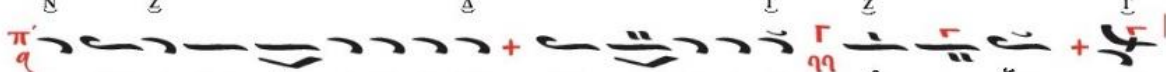

Ἀντιφωνικὸν μέλος, ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων», ἐξ ἑννέα ὕμνων,
 εἰς ἦχον πλ. α' [πεντάφωνον], οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἀνακτι ἄδω

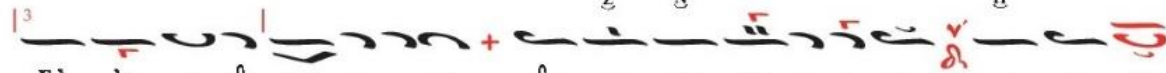
[ἦχος λ' α' Πα

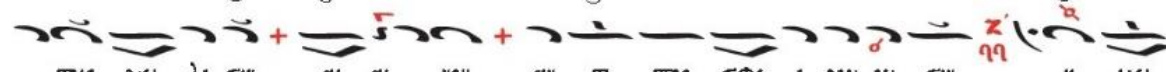
 Αἰ γέ ε ε λων χο ροί εν ου ρα νω λει τουρ γου ου αυν τες

 τω της α γα θο ο τη η τος γεν νη το ο ρι δο ο ξαν τη

 Ελ λη νι δι χω ω ρα δω ρη σα με ε ε νω α σι γη

 τοις χει λε σιν αι αι νον αυ τι προ σφε ε ρου ου σιν η μει

 εις δε γλωσ ση χο ἰ κη με τε ε χον τες Σω τη ρα

 Θε ου Υι ον προ σκυ νου ου μεν τω ω σαν να α α α ω

 σα αυ να α α ω σαν να Αυ τω προ σα α δο ον τες συν Πα

 τρι ι και Πνευ μα α τι εν Τρι α δι κη Μο να α α α δι

 με γα λυ υ νο μεν αλ λη λου ου ι ι ι ι α

Αντιφωνικόν μέλος

ἐπιγραφόμενον "Ὡδή τῶν Ἀσωμάτων", ἐξ ἑνῆα ὕμνων,
εἰς ἦχον πλ. α' πεντάφωνον, οὐ ἢ ἀκροστιχίς:
Ἄνακτι ᾄδω

1
Αγ γε λων χο ροι εν ου ρα νο λαι τουρ γου ντες

6
τω της α γα θε τη τος γεν νη το ρι δο ζαν τη Ελ λη

10
νι δι χω ρα δω ρη σα με νων α σι γη τεις

14
χαι λε αν αι νον α νη προσ φε ρου αν η μει εις δε

18
γλωσ ση χο ι κη με τε χο ντες Σω τη ρα Θε ου Υι ον προ σκυ

22
νου μεν τω ω σαν να ω σα αν να ω σαν

25
να Αυ τω προ σα δο ντες συν Πα τρι και

28
Πνε ευ μα τι εν Τρι α δι κη Μο να δι με γα

31
λυ νο μεν αλ λη λου ι α

Ἐναρμόνιον ἀντιφωνικὸν μέλος ἐξ ἑννέα ὕμνων,
ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων»
ἀκροστιχοῦμενον: Ἄνακτι ᾄδω

Ἄγγελοι

Ἄγγέλων χοροὶ

ἐν οὐρανῷ λειτουργοῦντες,
τῷ τῆς ἀγαθότητος γεννήτορι,
δόξαν τῇ Ἑλληνίδι χώρα δωρησαμένω,
ἀσιγήτοις χεῖλεσιν,
αἶνον ἀντιπροσφέρουσιν.

Ἡμεῖς δὲ γλώσση χοϊκῇ μετέχοντες,
Σωτῆρα Θεοῦ Υἱὸν προσκυνοῦμεν,
τὸ «ὠσαννά» Αὐτῷ προσάδοντες,
σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι,
ἐν Τριαδικῇ Μονάδι μεγαλύνοντες.

Ἀλληλούϊα.

Ἀντιφωνικὸν μέλος, πηλοφορούμενον ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων», ἐξ ἑννέα ὕμνων,
εἰς ἦχον πλ. α' ρ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἄνακτι ᾄδω
~ Ἄγγελοι ~

Ἄνακτι ᾄδω
σου ου ντες τῶ τῆς α γα θο ο τη η τας γεν νη το α ρι
δο ο ξαν τη Ελ λη νι δι χῶ ω ρα δω ρη σα με
ε ε νω α σι γη τοις χεῖ λε σιν αι αι νον α ντι προ σφε
ε ρου ου σιν η μει εις δε γλώ σση χο ῖ κη με
τε ε χο ντες Σω τη ρα Θε ου Υι ον προ σκυ νου
ου μεν τῶ ω σα ννα ὠ σα ννα α ὠ σα ννα αυ τῶ
προ σα α δο ο μεν συν Πα τρι ι και αι Πνευ μα α τι εν Τρι
α δι κη Μο να α α δι με γα λυ υ νο ο μεν α
λλη λου ουου ι ι ι α

Ἀντιφωνικὸν μέλος, ἐπιγραφόμενον «Ὡδὴ τῶν Ἀσωμάτων», ἐξ ἑνῆς ὕμνων,
εἰς ἦχον πλ. α' [πεντάφωνον], οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἄνακτι ἄδω

[Ἦχος Πάσχα]

Ἀγ γε ε ε λων χο ροι εν ου ρα νω λει τουρ γου ου αυν τες
 τω της α γα θε ο τη η τος γεν νη το ο ρι δο ο ξαν τη
 Ελ λη νι δι χω ω ρα δω ρη σα με ε ε νω α σι γη
 τοις χει λε σιν αι αι νον αυ τι προ σφε ε ρου ου σιν η μει
 εις δε γλωσ ση χο ἰ κη με τε ε χον τες Σω τη ρα
 Θε ου Υι ον προ σκυ νου ου μεν τω ω σαν να α α α ω
 σα αν να α α ω σαν να Αυ τω προ σα α δο αν τες συν Πα
 τρι ι και Πνευ μα α πι εν Τρι α δι κη Μο να α α α δι
 με γα λυ υ νο μεν αλ λη λου ου ι ι ι ι α

1 Αγ γε λων χο ροι εν ου ρα νω λει τουρ γου ου αυν τες
 6 τω της α γα θε ο τη η τος γεν νη το ο ρι δο ο ξαν τη Ελ λη
 10 νι δι χω ω ρα δω ρη σα με ε ε νω α σι γη τοις
 14 χει λε σιν αι αι νον αυ τι προ σφε ε ρου ου σιν η μει εις δε
 18 γλωσ ση χο ἰ κη με τε χον τες Σω τη ρα Θε ου Υι ον προ σκυ
 22 νου μεν τω ω σαν να ω σαν να ω σαν
 25 να Αυ τω προ σα δο ντες συν Πα τρι και
 28 Πνε ευ μα τι εν Τρι α δι κη Μο να δι με γα
 31 λυ νο μεν αλ λη λου ι α